

Protestantse Wijkgemeente
Zoetermeer-Noord

De viering van de Doop

in de

Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Noord

INLEIDING

In dit boekje willen we graag iets vertellen over de achtergronden en de praktijk rond het dopen in onze wijkgemeente.

Het is bedoeld voor geïnteresseerde gemeenteleden, maar in het bijzonder ook voor ouders die er over denken hun kind(eren) te laten dopen en voor jongeren en ouderen die graag zelf gedoopt zouden willen worden.

Deze tekst is niet bedoeld als vervanging van een gesprek.

Ook als je denkt: nou, dat lijkt wel veel, laat je niet afschrikken!

De bedoeling van dit boekje is een eerste handreiking voor een gesprek te zijn en eventueel een steun bij de praktische vormgeving van de dienst. We gaan in op hoe een doopdienst er globaal uitziet, en op wat we in de voorbereiding op de viering en in de komende jaren van elkaar verwachten.

De doop is al van oudsher een heel feestelijke gebeurtenis in de kerk, een moment om samen een nieuwe mensennaam te vieren in verbondenheid met de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Namens de Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Noord,

Ds. Jaap van den Akker

Ds. Rein Algera

Ds. Nico de Lange

1. De oorsprong

Het teken van de doop is altijd nauw verbonden geweest met water. Maar ‘water’ heeft in de bijbel een dubbele betekenis.

- Aan de ene kant is het bedreigend.

Helemaal aan het begin van de bijbel staat:

*De aarde was leeg en verlaten. Overal was water en alles was donker. Er waaide een hevige wind over het water.*¹

Een stukje verderop wordt in het verhaal van Noach verteld over een overstroming die heel de aarde onder water zet.²

Israël heeft een lange kustlijn, maar de Israëlieten zijn nooit echte zeevaarders geworden; de zee was voor hen toch vaak vooral een plek waar je liever niet moest zijn. Het was de woonplaats waar Gods grote tegenstander, de zeeslang *Leviathan*, woont.³

In het laatste bijbelboek, Openbaring, ziet de profeet Johannes het visioen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; *en ook de zee was er niet meer.*⁴

Kortom: grote watermassa's worden in de bijbel vaak als bedreigend ervaren; het is een beeld voor chaos en dood.

- Toch heeft ‘water’ in de bijbel ook een andere klank.

Steeds weer kom je verhalen tegen waarin God het bedreigende water bedwingt en mensen redt.

God scheidt land in het water en geeft dieren en mensen zo een plaats om te wonen en God redt Noach en zijn gezin die in een ark verblijven uit de waterfloed.⁵

Ook in het tweede bijbelboek, Exodus, overleven mensen met Gods hulp de dreiging van het water.

Eerst wordt baby Mozes in zijn biezen mandje uit de Nijl gehaald door de dochter van de Farao.

Daarna worden gevluchte Israëlieten door ‘muren van water’ heen voor de dood bewaard.⁶

Heel bekend is natuurlijk ook het verhaal van de profeet Jona, die drie dagen in de buik van een vis een storm op zee overleeft.

God redt niet alleen uit het water, water is in de bijbel ook bron van leven.

¹ Genesis 1: 2; Bijbel in Gewone Taal (2014)

² Genesis 6 - 9

³ Jesaja 27: 1; zie ook psalm 74: 13 en 14

⁴ Openbaring 21: 1, Bijbel in Gewone Taal

⁵ Genesis 1: 9 en Genesis 6 - 9

⁶ Exodus 2 en Exodus 14

Prachtig wordt in sommige psalmen beschreven hoe God water geeft aan planten, dieren en mensen en zo het leven voedt.⁷

Net als bij ons heeft water ook betekenis in ‘reiniging’.

Heel praktisch: je wast er het stof mee af en het verfrist je na een lange reis.

Maar ook in de liturgie speelde het een rol.

Als je ‘onrein’ geworden was, kon een bad je weer ‘rein’ maken. Mensen die zo ‘gewassen’ zijn, maken een nieuwe start. Ze zijn ‘in het reine gekomen’ met God en zij maken weer volwaardig deel uit van de gemeenschap van mensen.

Soms ook heeft water te maken met genezing. Bekend in dit verband is het verhaal van de Syriër Naäman, die melaatsheid (lepra) had opgelopen. De profeet Elisa zegt hem dan dat hij zich zeven maal in het water van de rivier de Jordaan moet wassen. En *zijn huid werd weer gezond, en zo glad als de huid van een kind. Naäman was genezen.*⁸

Waarschijnlijk doopten joden ook al niet-joden die tot het Jodendom wilden gaan behoren (proselieten). Het woord dopen zelf komt voor het eerst voor in het Nieuwe Testament, waar we kunnen lezen hoe Johannes doopte. Hij doopte mensen die al jood waren en riep ze tegelijkertijd op tot bekering. In de doop werd het oude leven symbolisch afgewassen, zodat de gedoopte een schoon, nieuw leven kon beginnen.

Johannes doopte in de Jordaan, door middel van onderdompeling. Hij doopte ook Jezus zelf, zij het met tegenzin. Johannes vond het niet nodig om Jezus te dopen, Jezus leefde immers al het “nieuwe leven”! Toch wilde Jezus gedoopt worden, omdat Hij in alles een gewoon mens wilde zijn.⁹

Bij zijn afscheid geeft Jezus zijn leerlingen de opdracht om ook te gaan dopen: “Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.”¹⁰

⁷ Zie bijv. Psalm 65, 104

⁸ 2 Koningen 5: 14 (Bijbel in Gewone Taal)

⁹ Hij zei tegen Johannes: “Laat nu maar, want zo behoren wij de gerechtigheid volledig te vervullen.” (Matteüs 3:15)

¹⁰ Matteüs 28:19,20

2. De ontwikkeling

In verhalen over het leven in de eerste christelijke gemeenten komt het dopen terug.

In het boek *Handelingen* wordt verteld hoe Filippus – één van de leerlingen van Jezus – er door een engel op uit wordt gestuurd om met een Ethiopische ambtenaar mee te reizen en hem over Jezus te vertellen. Na het gesprek komen ze langs een watertje en de Ethiopiër vraagt: *Wat is er tegen dat ik gedoopt word?* Niets kennelijk, want de Ethiopiër laat de wagen stilstaan en hij wordt door Filippus gedoopt.¹¹

Paulus legt een verband tussen de besnijdenis die joodse baby's ondergaan, en de doop.¹² Voor hem is de doop vooral het teken dat we met Christus verbonden zijn door de dood heen en tot een nieuw leven. Het Griekse woord voor dopen is *baptizo*¹³ en dat betekent letterlijk onderdompelen. Je 'verdwijnt' even helemaal onder water waardoor het 'oude leven' met al zijn tekortkomingen van je wordt afgewassen en je krijgt een nieuw leven dat je 'in de Geest van Jezus' in dienst kunt stellen van God.¹⁴

Dat doe je echter niet alleen, dat doe je samen met anderen, in de gemeenschap van je mede-gelovigen. Voor Paulus heeft de doop ook te maken met de Heilige Geest en is het een teken van onze verbondenheid *met Christus* (en in hem met God), en van ons mensen *met elkaar*. Hoe verschillend we ook zijn, we zijn verbonden als één geloofsgemeenschap.¹⁵ De doop was niet alleen een gevolg van een individuele keuze, vaak ook werden hele gezinnen of families tegelijk gedoopt.¹⁶

In de eeuwen daarna was de doop vooral het zichtbare symbool van mensen die zich bekeerden tot het Christendom. Wie zich liet dopen had gekozen en 'hoorde erbij'. Ook dat ging soms (al dan niet gedwongen!) met hele groepen

¹¹ Handelingen 8: 26 - 39

¹² Kolossenzen 2: 11 en 12

¹³ Vgl. 'Baptisten' en het Engelse 'to baptise'

¹⁴ Daarover schrijft Paulus in hoofdstuk 6 van zijn brief aan de inwoners van Rome, m.n. Romeinen 6: 1 - 11

¹⁵ In zijn eerste brief aan de inwoners van Korinte zegt hij het kernachtig zo: *Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus. Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu uit het Joodse volk of uit een ander volk afkomstig zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.* (12: 12 en 13).

¹⁶ Bijv. in Handelingen 16: 15 en 33, 1 Korintiërs 1: 16 .

tegelijk.

Zowel in het rooms-katholicisme als in het protestantisme is de doop heel belangrijk; het is in beide kerken een 'sacrament', d.w.z. een heel bijzonder teken; daarin wordt iets van het 'heil' van God voor mensen zichtbaar gemaakt.¹⁷

In de eerste eeuwen van het christendom waren belijdenis doen en dopen met elkaar verbonden. In de veertig dagen voor Pasen, volgden de mensen die christen wilden worden "catechisatie". In de paasnacht werden ze gedoopt en werden ze volwaardig lid van de gemeente. De doop ging nog vaak door onderdompeling en gebeurde dan vóór de eigenlijke Paaswakedienst en buiten de eigenlijke kerk, in een 'baptisterium', een doopkapel met een doopbassin, vlakbij de kerk (nog te vinden bij veel kerken bijv. in Italië – bij de dom in Florence staat een beroemde).

Het dopen op paasnacht hield verband met de betekenis die aan het dopen werd gegeven: zoals Jezus door de dood heen is gegaan en daardoor eersteling van de nieuwe schepping is geworden, zo volgen alle dopelingen Hem. Ze gaan symbolisch door het water van de dood heen, om "herboren" in het nieuwe leven te komen: Precies wat Jezus met Pasen deed!

In de late Middeleeuwen verandert deze opvatting. De doop krijgt minder de betekenis van met Jezus begraven worden en opstaan, en meer een betekenis van afwassing van de (erf)zonde waarmee een kind geboren wordt.

Na de Reformatie blijven de protestantse kerken op dit spoor. Voor Calvijn, één van de grondleggers van onze Protestantse Kerk in Nederland, was de doop vooral een teken en bewijs van de reiniging, dat wil zeggen: van vergeving van de zonden. Maar hij blijft ook verwijzen naar het door de doop deelhebben aan Jezus' leven, al zegt hij het nogal ingewikkeld: "de doop toont het sterven in Christus en een nieuw leven in Hem. Daarbij is de gemeente door de doop niet alleen ingelijfd in Christus' dood en leven, maar in al zijn weldaden, omdat zij geheiligd is door de Heilige Geest."

In oude protestantse doopformulieren is de lijn van het afwassen van de zonde nog duidelijk terug te vinden. Ook ligt de nadruk in de reformatische belijdenisgeschriften op de doop als het opgenomen worden in het verbond van God met Zijn volk. In deze traditie is de doop een soort opvolger van de joodse besnijdenis.

Aan het einde van de vorige eeuw is er in veel protestantse kerken gekozen om weer meer nadruk te leggen op om meer de oudchristelijke lijn aan te houden:

¹⁷ De rooms-katholieke kerk kent er 7: doopsel, vormsel, communie, biecht, oliesel, wijding en huwelijk.

De protestanten hebben als sacramenten alleen doop en avondmaal. Vandaar dat nog regelmatig gesproken wordt over 'de heilige doop' en het 'heilge avondmaal'.

de doop als symbool voor het gered worden uit het water van de dood, en zo deel te worden van de gemeente van Christus.

In de loop van de tijd zijn kinderen en volwassenen gedoopt
in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.
Dat zegt iets over onze manier van geloof beleven.

- Het gaat om de God die niet vooral 'boven' ons staat, maar 'over ons heen gebogen', als een betrokken Vader de zorg heeft om zijn kind.
- De Zoon is Jezus, die - als Gods mensenkind-bij-uitstek - heeft laten zien wat de liefde concreet in deze wereld betekent.
- De Heilige Geest is degene die ons met de Vader, met de Zoon en met elkaar verbindt.

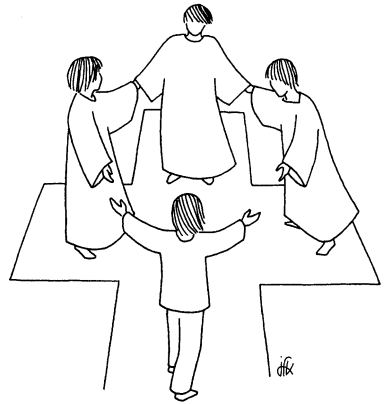
Dopen *in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest* betekent: die namen zijn over ons uitgesproken; wij zijn erkend.

En wij spreken uit dat wij en onze kinderen met die namen willen leven, zoals het kind de naam van zijn vader of moeder draagt.

De doop is het teken van betrokkenheid en van verbondenheid.

Zoals Huub Oosterhuis het zo prachtig zegt¹⁸:

*Vader Gij zelf zijt in ons midden,
o Heer, wij zijn van uw geslacht.*

¹⁸ Lied 981: 5 uit het *Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk*, 2013.

3. Vandaag

a. Betrokkenheid

De doop is al vanaf het vroegste begin verbonden geweest met de christelijke identiteit. Wie gedoopt was hoorde bij God en bij de kerk. Lange tijd was dat in Europa voor bijna iedereen het geval. Het was gewoon vanzelfsprekend dat je als ouders je kind liet dopen.

Maar met de secularisatie en toenemende ontkerkelijking is de doop geen automatisme meer. Ouders¹⁹ die nu hun kinderen laten dopen doen dat niet uit (goede) gewoonte. Of omdat je dat voor je familie of voor je boterham wel moet. Vandaag aan de dag is dopen veel meer een bewuste keuze. Vroeger had je iets uit te leggen als je je kind niet liet dopen, tegenwoordig moet je vaak uitleggen waarom je je kind wèl wilt laten dopen.

Dat heeft als groot winstpunt dat je veel nadrukkelijker bij het hele gebeuren betrokken wordt. In de dienst wordt dan ook altijd ruimte gemaakt voor de ouders om iets over het 'waarom' van de doop aan de gemeente te vertellen.

Door de inbreng van ouders zal de dienst veel meer ook echt iets van henzelf worden en door het maken van bewuste keuzes zullen ze de betekenis die de doop voor het kind zelf heeft ook veel beter kunnen uitleggen.

Wil een jongere, een tiener of een ouderen gedoopt worden, dat gaat samen met een belijdenis. Goed ook dan om dat met de gemeente te delen!

Er is geen 'standaard' doopdienst, geen 'dienst van de dominee', maar een gezamenlijk voorbereide viering rond de doop met de ouder(s), het kind en de geloofsgemeenschap.

b. Betrokkenen

Het is ook in de nog steeds zo dat het merendeel van de doopbedieningen aangevraagd wordt door de ouders ten behoeve van hun kind.

De doop vindt dan een paar weken of een paar maanden na de geboorte plaats. Maar – zoals gezegd – dit is bepaald niet de enige vorm van dopen!

Het komt regelmatig voor dat ouders op een verschillende manier betrokken zijn bij de doop en daarom niet hetzelfde kunnen of willen beloven bij de doopvragen. In een voorgesprek praten we daar goed over. Bij het doopvont kunnen dan verschillende vragen worden gesteld.

¹⁹ Het komt het meest voor dat ouders de doop aanvragen, maar het kunnen ook adoptie-ouders of verzorgers zijn die dat verzoek doen. Daarnaast: ouders staat in het meervoud, maar het kan natuurlijk ook om één van de ouders gaan.

Tot nu toe ligt het accent bij kinderen. Toch komt het steeds vaker voor dat volwassenen gedoopt worden. Dit gebeurt dan altijd in combinatie met het doen van belijdenis. Een volwassen dopeling maakt zelf een bewuste keus en kan daarvan iets aangeven in een korte tekst die zij of hij maakt of uitkiest. De belijdenis wordt dan 'bevestigd' in het teken van de doop.

Het aantal gemengde en oecumenische huwelijken neemt nog steeds toe. En daarmee ook het aantal mensen dat hun kind graag oecumenisch gedoopt zou zien.

Voor zo'n doop hoeven niet meer pastoor en dominee allebei aanwezig te zijn. De rooms-katholieke kerk en de meeste protestantse kerken hebben elkaars doop erkend.

Wel kan in een dienst het oecumenisch perspectief extra gestalte krijgen, bij voorbeeld in de keuze van de teksten, de symbolen of de liederen. Ook komt het voor dat ouders er voor kiezen een 'peter en een meter' ('doopgetuigen') te vragen. Deze zijn dan bij de doop aanwezig en dragen daarmee een stukje medeverantwoordelijkheid voor de (religieuze) opvoeding.

Een moeder vertelde dat haar zoon van bijna 6 na een doopdienst in de kerk vroeg: mam, ben ik ook gedoopt? Nee, zei de moeder toen, maar als je dat wilt kan dat wel. De dominee werd uitgenodigd om hier eens over te praten. Het werd een heel goed gesprek.

We spraken over de doop aan de hand van een verhaal uit de bijbel en de jongen was duidelijk in zijn conclusie: dat wil ik ook! De ouders wilden hem daarin steunen. Het werd een mooie doopviering die begon met een doopvraag aan de jonge dopeling.

4. De voorbereiding

Toen nog vrijwel alle kinderen gedoopt werden, was het ‘aanbod’ van dopelingen soms enorm. Omdat er niet elke zondag gedoopt kon worden, besloten kerken vaak om ‘doopzondagen’ aan te wijzen.

De laatste jaren worden er in onze wijk (gelukkig!) ook weer veel kinderen gedoopt en daarom doen we dat ook bij ons. Een aantal zondagen in het jaar wordt vrijgehouden voor de doop.

Met ouders die hun kind(eren) willen laten dopen, of met ouderen die zelf gedoopt willen worden, is er een eerste oriënterend gesprek. Daar zijn in principe de ‘dienstdoende predikant’ en de ‘ouderling van dienst’ bij betrokken. Het kan ook plaatsvinden bij een kraambezoek van de predikant of de wijkouderling. Indien nodig maken we kennis en we praten over de achtergronden van de doop vanuit het gezin of dopeling en vanuit de gemeente. Ook wordt een afspraak gemaakt over een vervolggesprek. Dan willen we de liturgie invullen en vorm geven. In de tijd voor het volgende gesprek kunnen de ouders dan ook nadenken voor hun bijdrage aan de dienst (*zie hoofdstuk 5*).

Concreet gaat het om punten als:

- de **doopintentie**

Dit is een korte toelichting op het ‘waarom’ van de doop.

*We vragen de ouders in een paar zinnen op te schrijven waarom ze hun kind willen laten dopen. Eventueel kunnen ze ook een gedicht of een andere korte tekst nemen die hen in het bijzonder aanspreekt. Meestal leest één van de ouders de doopintentie aan de gemeente voor.*²⁰

- de **dooptekst**

Bij de doop klinkt een Bijbeltekst. Als het om jonge kinderen gaat, zoeken de ouders²¹ een tekst uit die hen in het bijzonder aanspreekt en die ze toepasselijk vinden bij de doop.²² Het kan iets zeggen over hun eigen geloof of over wat ze hun kind willen meegeven (bijv. in de vorm van een wens of een gebed).

Oudere kinderen of volwassenen kiezen zelf een tekst uit. Natuurlijk geldt voor beiden: als u/als je dat wil, kan de predikant daar natuurlijk best bij helpen!

- een **illustratie** of enkele illustraties voor in de liturgie of de beamer

Bijvoorbeeld een tekening van een broertje of zusje, een foto, een afbeelding van het internet of uit een boek.

²⁰ Voorbeelden van doopintenties staan in bijlage 1

²¹ Of natuurlijk als dat van toepassing is: zoekt de ouder

²² Voor voorbeelden van Bijbelteksten: zie bijlage 6

- een **lied/liederen** voor in de dienst

Uit het Liedboek, uit Gezangen voor Liturgie of uit een boek met kinderliedjes. Ook is het mogelijk muziek van een CD te draaien, of van youtube.com via de beamer.

- een naam of een onderwerp noemen voor de **voorbeden**

Soms zijn er bijzondere familieomstandigheden (mensen die er niet bij kunnen zijn of die ziek zijn) waarbij het goed zou zijn de naam of (anoniem) de omstandigheden in het gebed te noemen. Soms ook maakt een ouder of een dopelingen zelf een korte voorbede en leest die voor.

- **'aankleding' van de kerk**

Het is een aantal keren voorgekomen dat ouders, grootouders, familie of kennissen een bloemstuk wilden maken dat een speciale plaats kreeg in de kerk en ook (door de symbolische keus van de bloemen) even werd toegelicht. Het kan, maar het hoeft niet!

- **reservering van stoelen**

Om de familie en vrienden een goede plaats in de kerk te geven is het mogelijk één of meer rijen stoelen (voor in de kerk) te reserveren. Die worden dan vrij gehouden tot vlak voor de dienst. Graag horen we bij de voorbereiding even, aan hoeveel mensen de doopouders denken.

- **foto's maken**

Leuk natuurlijk als familieleden foto's maken, maar goed om te vragen of ze daarbij zo terughoudend mogelijk willen zijn op de wezenlijke momenten. Het blijkt het beste te werken als we een vaste fotograaf uit kerk vragen om (als enige) foto's te maken.

- **traktatie**

Vaak hebben ouders het leuk gevonden (maar dit is natuurlijk niet verplicht!) de gemeente na afloop van de dienst te trakteren op 'iets bij de koffie'. Een koekje, een snoepje, soms ook werd iets zelf gebakken. Er blijven gemiddeld zo'n 100 mensen koffiedrinken in de Ichthuskerk.

5. De dienst

In de Ichthuskerk worden de doopouders en dopelingen uiterlijk 09.15 uur verwacht, in de zgn. 'Rembrandtruimte', de ruimte die uitkomt in de Kerkzaal en dienstdoet als consistorie.

Kort voor het begin van de dienst worden de ouders of de dopelingen uitgenodigd aanwezig te zijn bij het voorbereidende gebed. De doop vindt meestal plaats in het eerste gedeelte van de viering.

De opbouw van de dienst ziet er globaal als volgt uit:

KOMEN

- **lied voor de dienst**
- **welkom** *door de ouderling van dienst*
- **openingslied:** _____
- **begroeting / bemoediging / gebed** *door de dominee*

DE DOOP

- **gesprekje met de kinderen over de doop**
aan het slot wordt met de kinderen het water in het doopvont gegoten
- **(kinder)lied:** _____
(als het om een kinderdoop gaat: tijdens het lied wordt de dopeling / worden de dopelingen binnen gebracht)
- *(eventueel:) inleiding op de doop*²³/*naamgeving*²⁴/*geloofsbelijdenis*
- **doopintentie(s)** *bij een kinderdoop: door (één van de) ouders*
- *(eventueel) lied/gebed*²⁵
- **de doop en de dooptekst**
- *(eventueel) zegentekst*²⁶
- **lied na de doop** *(door de gemeente staande gezongen)*

²³ Voor een voorbeeld zie bijlage 2

²⁴ Zie begin bijlage 4

²⁵ Het gebed kan door de ouders zelf uitgezocht of gemaakt worden, zie ook bijlage 3.

²⁶ Voor de tekst zie bijlage 5

- **doopvragen**²⁷: - bij kinderdoop aan de ouders, anders aan de dopeling
- aan de **kinderen**
- aan de **gemeente**
- de kinderen van de kinderdienst of de ouderling van dienst bieden/biedt de **doopkaars** aan
- de naam van de dopeling wordt (bij kinderdoop: door één van de ouders) in het **doopboek** geschreven (*eventueel tijdens een lied*)

WOORD

- **bijbellezing(en)**
- **lied:** _____
- **uitleg en verkondiging**
- **lied:** _____

ANTWOORD

- **voorbeden / stil gebed / Onze Vader**
- **mededelingen**
- **gaven**
- (eventueel) **lied tijdens de gaven:** _____

GAAN

- **zegen**
- **slotlied:** _____

(na afloop van de dienst gaan de doopouders/de dopelingen samen met de predikant en de andere ambtsdragers achter in de kerk staan voor een handdruk van kerkgangers).

²⁷ Voor de vragen zie bijlage 4.

6. Het vervolg

De doop is een bewuste keuze. Dat komt terug in de kerkdienst.

Maar de dienst is niet het doel op zich. De dienst is een liturgische vorm om gestalte te geven aan de wederzijdse betrokkenheid op God, maar ook op elkaar.

De ouders en oudere dopelingen maken een keus en spreken zich uit.

Maar dat doet ook de gemeente.

Die heeft 'ja' gezegd op de vraag of zij de ouders ook in het vervolg in de geloofsopvoeding wil steunen, of met oudere gedoopten wil blijven groeien in geloof.

Dat vraagt om blijvende betrokkenheid.

Je kind laten dopen betekent ook dat je kind lid wordt van de kerk, en van onze wijkgemeente. Dat brengt ook verplichtingen met zich mee. Je kind mag vertrouwd worden met onze gemeente. Met de zondagse eredienst, eerst via de crèche en later in de kindernevendienst, en met alle doordeweekse activiteiten, zoals de voorbereiding op het avondmaal vanaf groep 1 en de basiscatechese vanaf groep 7.

Om dat vertrouwd raken makkelijk te maken ook voor jullie als ouders, hebben we voor de eerste vier jaar een cyclus van vier gespreksavonden opgezet, elk jaar één, waarin over geloof in jonge gezinnen wordt gesproken. Deze avonden gaan over de keuze van een kinderbijbel, over geloofsopvoeding of over moeilijke vragen over Bijbelverhalen.

We nodigen jullie persoonlijk voor die bijeenkomsten uit en verwachten ook dat jullie daarbij aanwezig zullen zijn.

Dat wordt o.a. concreet gemaakt in de aandacht die we in de kerk aan de kinderen geven.

Er is:

- een crèche (0 – 4),
- een kindernevendienst (4-10),
- een tienerdienst (10 – 18).

In de diensten is er in principe altijd een moment voor de kinderen en een kinderlied en daarnaast worden er ook regelmatig speciale activiteiten voor de kinderen georganiseerd, hebben ze eigen ruimtes in de kerk en worden ze bij de gang van zaken in de kerk betrokken.

BIJLAGEN

1. VOORBEELDEN VAN EEN DOOPINTENTIE

(uitgesproken door één van de ouders bij de doop)

- 'Lieve Dayna,

Zo klein als dat je nu nog bent, geloven wij, dat je verbonden bent met de God die liefde is. Jouw Vader in de Hemel zal er altijd voor je zijn, ook als jij even vergeet dat Hij er is. Met jouw doop vandaag willen we dat geloof bevestigen en we hopen dat je erdoor gestimuleerd wordt te zoeken naar deze God. Wij hebben God in ons leven duidelijk ervaren en gunnen jou ook de kennis en ervaring van deze God. Op deze bijzondere dag willen we je daarom ook een geschenk aanbieden. We geven je een geloofsgemeenschap en hopen dat deze je ontdekkingsreis naar de God die liefde is zal ondersteunen en vergemakkelijken.'

- 'Met Marijns doop willen wij onze dank uitspreken naar God voor een gezonde en goedlachse zoon en wij hopen dat hij opgroeit met respect voor andere mensen, dieren en de natuur én dat hij zich - net als wij - thuis voelt in de gemeente en zijn weg zal vinden in het geloof.

Wij zullen hem hierin stimuleren en zo goed mogelijk op weg helpen'.

- 'Iedere geboorte is een gebeurtenis, een gebaar van de Schepper, maar de geboorte is niet het einde van dat gebaar maar het begin, een opdracht voor ons als ouders om jouw leven zin te laten hebben.

Voor ons betekent dit dat we jou willen meegeven dat je niet alleen op jouw levensweg hoeft te gaan en dat je deel uitmaakt van een geloofsgemeenschap. God was er voor jouw geboorte en zal ook verder op jouw levensweg er voor jou zijn, in goede en moeilijke tijden'.

2. TEKST ALS INLEIDING BIJ DE DOOP

In de kerk dopen we omdat Jezus zelf dat zijn leerlingen gevraagd heeft.

Aan het einde van Jezus' levensverhaal zoals Matteüs dat heeft opgeschreven zegt hij: "Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb." (*Matteüs 28, 19-20*).

We mogen de doop zien als een gave van God en tegelijk een opdracht aan mensen.

Het stromende water dat reinigt en leven voedt is een teken van Gods liefde.

De drie namen die worden uitgesproken zijn elkaar aanvullende beelden om te laten zien hoe God van mensen houdt:

- Als de God, die in liefde goede ouder voor alle mensenkinderen is.

Zoals een goede Vader draagt Hij ons leven door het water van nood en dood heen en geeft ons grond onder onze voeten. Zoals een goede Moeder schrijft zij onze naam als die van één van haar kinderen in de palm van haar hand.

- Als Jezus de Zoon, die uit liefde Zijn leven voor ons heeft ingezet.

Hij is gestorven aan het kruis en Hij is opgestaan als de Levende die ons roept Hem te volgen op wegen van een nieuwe begin in vergeving, vrede en gerechtigheid.

- Als de Heilige Geest komt God ons zo nabij, dat we kunnen ervaren dat Gods Geestkracht woont in ons hart.

Het is de Geest van God die ons leert te leven in geloof, hoop en liefde, tot eer van God en tot geluk van mensen. Gods Geestkracht is als het levend water waar de doop naar verwijst: bereikbare bron om uit te putten, een leven lang.

In de Doop vertrouwen wij onszelf en onze kinderen toe aan God.

Wij zijn met God verbonden. Wat we in ons leven en geloven ook ervaren, we hoeven er nooit aan te twijfelen dat God zich voor ons inzet, vandaag, morgen en in eeuwigheid.

3. TEKST VAN EEN DOOPGEBED

Wij danken U, Heer onze God, omdat U zich met ons verbonden hebt op leven en dood. U hebt de aarde tot aanzijn geroepen uit de wateren van de afgrond.

U hebt met uw schepping een nieuw begin gemaakt door het water van de zondvloed. U hebt uw volk Israël uit de slavernij gered en geleid naar het land van belofte door het water van de Rode Zee. U hebt ons uw Zoon aangewezen toen Hij ondergedompeld werd in het water van de Jordaan.

U hebt Hem opgewekt uit de dood, als de eerstgeborene van uw toekomst.

Door Hem brengt U een gemeente bijeen, gedoopt in Zijn doop, met Hem gestorven en opgestaan, levend door Zijn Geest, op weg naar Zijn toekomst, als eersteling van de hele schepping.

Wij bidden U voor [naam] die nu de doop zal ondergaan: red ook [zijn/haar] leven uit het water van nood en dood, neem [hem/haar] aan als Uw kind, leid en bewaar [hem/haar] door uw Geest, geef [hem/haar] mensen die [hem/haar] voorgaan in trouw aan U en uw gemeente, doe [hem/haar] groeien in geloof en hoop en liefde, zodat [hij/zij] uw bondgenoten blijkt te zijn, een levend lidmaat van het lichaam van Jezus Christus uw Zoon, met U en de Heilige Geest geprezen tot in eeuwigheid, Amen.

4. VRAGEN BIJ DE DOOP

(de vragen die bij de doop aan de kinderen - als die oud genoeg zijn -, de ouders, de kinderen van de kindernevendienst en de gemeente gesteld worden)

Vóór de doop

naamgeving

Jullie hebben de wens uitgesproken je kind te laten dopen. Willen jullie daarom opstaan en uitspreken welke naam jullie aan je kind hebben gegeven; een naam waarmee het zich gekend mag weten bij God en bij de mensen?

Verlangen je dat je kind gedoopt wordt als teken en zegel van Gods liefde?

aan de doopkinderen, als deze zelf oud genoeg zijn:

..... wil je/willen jullie graag laten zien

dat je bij God hoort en bij de mensen die in God geloven?

En willen jullie daarom vanmorgen gedoopt worden?

Na de doop

aan de ouders:

Beloven jullie je kind voor te gaan in geloven, hopen en liefhebben en het groot te brengen met het Evangelie in de kring van de Gemeente?

aan de kinderen van de kinderdienst:

kinderen,

vinden jullie het fijn dat vanmorgen gedoopt wordt/worden

en willen jullie goeie vriendjes en vriendinnetjes voor hem/haar/hen zijn, zoals we van Jezus hebben geleerd?

aan de gemeente:

Beloofst u een geloofsgemeenschap te zijn die ruimte maakt voor kinderen in haar midden en hen het licht van Christus doorgeeft?

5. ZEGENTEKST

(woorden die gesproken kunnen worden net na de doop)

Moge de Eeuwige, onze God, je/jullie zegenen

met ogen die niet alleen kijken maar ook mensen kunnen aanzien

met oren die niet alleen horen maar ook kunnen luisteren

met een mond die niet alleen praat maar mensen kan aanspreken

met een verstand dat niet alleen begrijpt maar ook mensen kan verstaan

met een hart dat niet alleen klopt maar ook bewogen kan zijn met anderen

met handen die niet alleen grijpen maar zich ook kunnen openen

met voeten die niet alleen draven, maar ook tegemoet kunnen komen.

Moge zo de Eeuwige je/jullie zegenen om zo tot zegen te zijn.

6. BIJBELTEKSTEN BIJ DE DOOP

(enkele voorbeelden van door ouders gekozen Bijbelteksten om bij de doop aan hun kind mee te geven)

- Psalm 100: 5 (Willibrordvertaling)

Want de Heer is goed, Zijn liefde kent geen grenzen,

Zijn trouw gaat van generatie op generatie.

- Psalm 121: 8 (Groot Nieuws)

Waar je ook gaat of staat, de Heer waakt over je, nu en altijd.

- Jesaja 46: 3-4 (Groot Nieuws):

'Ik droeg je vanaf je prilste bestaan, ik nam je op de arm vanaf je geboorte.

En ik blijf je dragen, tot je oud en grijs bent.

Ik heb het gedaan en blijf het doen: ik neem je op de schouders, ik red je.'

- Rom. 12: 9b, 15, 18, 21b (Groot Nieuws)

Houd vast aan het goede;

wees blij met wie blij zijn en

verdrietig met wie verdrietig zijn;

stel alles in het werk om met iedereen

in vrede te leven –

overwin het kwade door het goede.

- Joh. 8: 31b – 32 (Groot Nieuws)

Jezus zegt: Als je mijn woord vasthoudt (...)

zul je de waarheid kennen en de waarheid zal je vrij maken.

*De illustraties zijn afkomstig uit 'Mille images d' évangile'
van Jean-François Kieffer*